

francesa, cantó de Neuchâtel que Aebischer fa venir del ll. MONTENSEM «endroit montueux» (*Annales Valaisanes*, 1952, pp. 17-20). I tampoc amb *Manéza*, que anota a Bartx, com nom d'un barranc entre aquest poble i Pinet (XXXI, 187, 188), que crec arabisme relacionat amb l'ètimon de *Manises* (art. supra).

En canvi és probable que n'hi vagi haver una variant, amb terminació diferent, a la vall d'Albaida. El *Rept.* posa «in valle Albayda, in alcherias qui dicuntur *Beldyja* et *Monteches*, (o sigui junt amb Bèlgida) (ed. 10 Bof. 34.11 = en l'ed. facs. 217.8, f° 10° del ms.). Deu ser el mateix que jo hi vaig sentir *múntis* en l'enq. de Bèlgida (XXXII, 135.21); *GGRV* troba allí *Muntis* (II, 949.25); (car *Mirtis* ib. 29.5f. deu ser err. de còpia); i Mtz.Fdo. en les cites relatives a Bèlgida posa 15 *Montes*, aa. 1255, 1269, 1275, 1276 (*DocValACA*). Sembla, doncs, una variant de *Montesa*, que els moriscos pronunciaríen *múntesä*, amb l'accent reculat a síl·laba tancada segons la norma de l'àrab vulgar; i llavors, oint *Móntese* els repobladors nostres, 20 escapçarien la -e per catalanitzar-ho.

¹ *Muniesa*, poble prop de Montalbán (prov. Terol) no hi té res a veure; és l'àr. *múnja* 'turó' + NP àr. 'Isa (cf. port. *Eça* etc.).—² En casos com *Olesa*, *Orpesa*, *Carpesa*, i el de *Montesa*, hi hagué doncs 25 arrel ibèrica amb sufix indoeuropeu, sens dubte sorotàptic. I és que així com hi hagué un celtibèric, tan segur i important, tenim encara altres proves que també existí el que en podríem dir llençatge soro-ibèric.

Monte-Salvo, -Santo, V. *Monte Montescabri*, V. *Montescot*

MONTESCLADO

Llogaret de l'alt Pallars, agre. al mun. de Farrera, i situat muntanya amunt, entremig d'aquest poble,, 40 Tírvia i Llavorsí, uns 6 k. a l'Est d'aquest últim.

Pron. pop. munteskládó pertot (a Farrera, Tor i Alcoletge, Casac. 1920, Cor. 1931-33); malnom gentilic *pezoláns* (Farrera: Casac.).

MENCIONS ANT. C. 1390-1400: «dicti castrí de Torená: locorum de Tirvia, de Burch, de *Miñusclat*, 45 de Ferrera, Alende, Glorieta et totius combe de Tirvia» (doc. llegit a l'ajuntament de Rialb, on es conserva, 1963); 1518: «Anglesa de Civís mattà a Gallart de *Montusclab*» (*Spill* de Castellbò, f° 79v^o, cit. junt amb Castellciutat), i *Mont Esclat* (junt amb *Llavorsí*) (ibid. 50 f° 126v); 1645: *Montesclado* (Capbreu de Rialb, f° 36r^o); Docs. de 1673 i 1688: «--- Aynet --- *Montisclado*» (en el Capbreu de Castellarnau, compilat a. 1759, pp. 17 i 53).

ETIM. Les dues mencions més antigues mostren 55 clarament que és *mont usclat* 'bosc socarrat', 'vícti-

ma d'incendi'; la forma moderna (i ja el 1645) amb la -o conservada segons la fonètica del pre-català pallarès. El verb *usclar* del ll. ŪSTULARE tingué gran extensió en català antic i dialectal. Hi hagué, doncs, substitució de la inicial poc freqüent *uscl-* per *escl-* tan freqüent en la llengua. Extractem aquí els testimonis, sobretot toponímics, que n'aplega En Gulsoy, en el *DECat.* VIII, 997.

En el domini català *usclar* o l'adj. *usclat*, -da, se sent en alguns parlars del Pallars (I, 21 b38ss.); antigament era mot sobretot de la zona pirinenca, i n'hi abunden reflexos en la toponímia: Alart (*InvLC*) cita *Coma d'uscla-porcs* d'un escrit de 1292 d'Estagell, i *lo bosch d'Usclada* en el massís de Carlit, d'un document de 1400. Contenen l'adj. *usclat*, -da 'socarrat, cremat': *Les Asclados*, nom d'uns prats prop de Cabdella (Flamicell) (XXXVII, 51.18), amb el mateix canvi de prefix que *Ribalosclada* en el terme de Taüll, i el nom del present poble, *Montesclado*.

En gascó: *Mondusclat*, nom d'un gran mas en el terme de Bosdarròs, 15 km. al sud de Pau, que ja figura, escrit igual, en un document de 1501 (P. Raymond, *Dictionnaire topogr. de Basses Pyrénées*). En *DECat.* s.v. *abrusar*, n. 4. I, 21 b36ss., i *EntreDL* II, p. 64, n. 2, ja es parla d' *usclar* i alguns dels topònims. L'esmentat Raymond duu a més *L'Usclat*, nom d'un bosc al municipi d'Aydius, *L'Usclade* en el terme de Narjo, *Les Usclades* en el de Castetner.¹

Hi afegim *Es Usclades*, varal de socarrades a la V. 30 d'Aran, serres amunt d'Artes (exc. 197). A la Vall de Boí: *Ribalosclada*, pda. munt. de Taüll, per dissimilació, de *Ribera usclada* (*TVBoí*, II, 15). Paral·lel a aquest és el cast. *Villoslada* explicat i situat en la nota. I per la seva banda aquest troba un paral·lel en el nom d'un Mas i un Pla de *Vilasclat*, en docs. de 35 Tordera del Maresme, segons el *Cart.* de Roca-rossa (§§ 77, 81, 84, 85, 113, 115 i 151): aquest sembla < *vilar usclat*, mentre que en *Villoslada* hi ha la reducció castellana de *SCL* > *sl*, (com en *maslo* MASCULUM i fr. *mêler* MISCULARE).

Descarto ara una etim. diferent que havia tingut en perspectiva per a *Montesclado*: del ll. arcaic AESCULUS 'mena d'alzina', AESCULETUM (cf. Schuchardt, *Roman. Lehnw. im Berberischen*, 16-18; Bertoldi, *Fs. Jud.* 1943, 43n.1); car aquest nom de l'alzina no ha deixat rastre en català ni a penes en romànic (només en dialectes del S. d'Itàlia) i tampoc -ado no lligaria amb -ETUM.

¹ Se'n troben reflexos en la toponímia de Navarra i de la Rioja però allí, en la variant *BUSTULARE, BRUST-, que ha donat el fr. *brûler*: hi ha un *Burlada* a Navarra, que apareix com *Buruslata* i *Bruslata*, en doc. de fi S. XI; *Sorlada* el 1204; *Villoslada* en el partit jud. de Nieva, Segovia, i una altra en el de Torrecilla de Cameros, a Logroño; Michelena, *Fo. Li. Va.*, 31, els relaciona tots amb el